

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/70/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6812201508
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6812201508.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Ing. Jána Gandžalu, PhD. a Mgr. Kataríny Katkovej v právnej veci žalobcu Orange Slovensko, a. s., Metoda 8, 821 08 Bratislava, IČO: 35 697 270, zastúpený advokátom Mgr. Martinom Katriakom, so sídlom Dr. Vladimíra Clementisa 10, 821 02 Bratislava proti žalovanej C. E., nar. XX. XX. XXXX, toho času na neznámom mieste, zastúpenej opatrovníčkou Evou Pivarčovou, tajomníčkou informačného centra Okresného súdu Zvolen, v konaní o zaplatenie 597,32 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Revúca č. k. 6C/85/2012-81 z 21. 01. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu v II. výroku, ktorým žalobu v časti o zaplatenie náhrady škody vo výške 219 Eur spolu s príslušenstvom zamietol a v závislom výroku III., ktorým žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, potvrdzuje.

Žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd čiastočne vyhovel návrhu žalobcu, ktorým sa domáhal od žalovanej zaplatenia sumy 597,32 Eur ako súčtu ceny neuhradených služieb poskytnutých žalobcom žalovanej na základe Zmluvy o pripojení zo 04. 03. 2010 č. A4923226 vo výške 297,32 Eur a škody (pôvodne zmluvnej pokuty) podľa Dodatku k Zmluve o pripojení zo 04. 03. 2010, ktorá mala žalobcovi vzniknúť tým, že žalovaná nezotrvala v zmluvnom vzťahu so žalobcom po zmluvne dohodnutú dobu napriek predaju mobilného telefónu žalobcom za zľavnenú kúpnu cenu 1 Eur oproti jeho skutočnej hodnote 220 Eur. Žalobu v časti o zaplatenie 297,32 Eur za služby poskytnuté žalobcom vrátane úrokov z omeškania ako sankcie za nezaplatenie tejto sumy v lehote jej splatnosti považoval okresný súd za dôvodnú, vychádzajúc z ustanovení § 42 ods. 1 písm. a/, § 43 ods. 1 a § 43 ods. 5 písm. b/ zákona č. 610/2003 Z. z. o elektronických komunikáciách a § 517 ods. 1 Občianskeho zákonníka č. 40/1964 Zb. v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“).

Pôvodne si žalobca uplatňoval proti žalovanej nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 300 Eur ako následku neplnenia si zmluvných povinností podľa Dodatku k Zmluve č. A4923226. V priebehu konania žalobca zmenil žalobu tak, že sa domáhal od žalovanej náhrady škody vo výške 219 Eur ako rozdielu medzi zaplatenou kúpnu cenou mobilného telefónu a jeho skutočnou hodnotou a čiastočne o 81 Eur s príslušenstvom vzal žalobu späť. V rozsahu späťvzatia návrhu okresný súd konanie zastavil a žalobu o zaplatenie náhrady škody 219 Eur ako nedôvodnú zamietol. Nárok na náhradu škody posudzoval podľa ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka a dospel k názoru, že nie je splnený základný predpoklad pre zodpovednosť žalovanej za škodu a to existencia protiprávneho úkonu. Žalobca podľa názoru súdu prvého stupňa nepreukázal, že žalovaná nezotrvala v zmluvnom vzťahu

po dobu 24 mesiacov. Zmluvu o pripojení uzavreli účastníci písomne a podľa článku 4 Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, ktoré boli súčasťou zmluvy, mala zmluva zaniknúť buď dohodou zmluvných strán, odstúpením od zmluvy, výpoveďou zmluvy alebo smrťou alebo zánikom účastníka. Písomne uzavretá dohoda sa môže podľa § 40 ods. 2 OZ meniť alebo zrušiť iba písomne. Žalobca písomné ukončenie písomne uzavretej zmluvy o pripojení nepreukázal. Už táto skutočnosť podľa okresného súdu vylučuje vznik nároku na náhradu škody. Nepovažoval za splnený ani druhý predpoklad pre zodpovednosť žalovanej za vznik škody a to existenciu škody. Rozdiel medzi skutočnou a akciovou cenou mobilného telefónu nie je žalobcom tvrdeného, ale nepreukázaného protiprávneho úkonu žalovanej, ale výsledkom zmluvného konsenzu medzi žalobcom a žalovanou. Tento zmluvný konsenzus nemohol byť zo strany žalobcu reparovaný prehodnotením jeho rozhodnutia po tom, ako sa nesplnili jeho očakávania, ktoré do zmluvného vzťahu so žalovanou vkladal. K protiprávnemu zmenšeniu majetku žalobcu tak nedošlo, pretože mobilný telefón odpredal za dojednanú kúpnu cenu. Po nesplnení prvých dvoch predpokladov pre vznik nároku na náhradu škody nemôže byť daná ani príčinná súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vznikom škody.

O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) vzhľadom na čiastočný úspech účastníkov tak, že prevažne neúspešnému žalobcovi náhradu trov konania nepriznal. O náhrade trov konania žalovanej nerozhodoval z dôvodu, že návrh na ich prisúdenie nepodala.

Rozsudok okresného súdu vo výrokoch II. a III. v časti, v ktorej okresný súd žalobu o zaplatenie náhrady škody vo výške 219 Eur spolu s príslušenstvom zamietol a žalobcovi náhradu trov konania nepriznal, napadol odvolaním žalobca. Okresnému súdu vytykal nesprávne právne posúdenie veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.) a že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.). Nesúhlasil s názorom okresného súdu, že žalobca v konaní nepreukázal porušenie zmluvných povinností žalovanou, vznik škody na strane žalobcu a príčinnú súvislosť medzi porušením zmluvných povinností na strane žalovanej a vznikom škody na strane žalobcu. Zmluva medzi účastníkmi bola uzavretá 04. 03. 2010. Žalovaná od počiatku neplnila povinnosti vyplývajúce jej zo zmluvy. Žalobca považuje za porušenie povinností žalovanej neplatenie faktúr za služby, ktoré spôsobilo, že žalobca prerušil poskytovanie svojich služieb. V ustanovení článku 3 bod 3.7 Dodatku zo 04. 03. 2010 k Zmluve o pripojení č. A4923226 je zachytené vyhlásenie žalovanej, že si je vedomá skutočnosti, že mobilný telefón je jej predávaný za cenu, ktorej výška sa rovná rozdielu medzi spotrebiteľskou (trhovou) cenou mobilného telefónu a v zmysle Dodatku poskytnutou zľavou zo spotrebiteľskej ceny len z dôvodu, že sa zaviazala užívať služby po dohodnutú dobu viazanosti uvedenú v Dodatku a že nedodržanie tohto záväzku by žalobcovi spôsobilo škodu minimálne v rozsahu zľavy zo spotrebiteľskej ceny mobilného telefónu. Občianskoprávna zodpovednosť žalovanej za škodu vznikla z porušenia zmluvného záväzku. Žalobca nadobudol mobilný telefón za vyššiu cenu, než za akú telefón žalovanej na základe Dodatku k Zmluve o pripojení predal, preto mu minimálne v rozsahu rozdielu tejto kúpnej ceny vznikla škoda. Okresný súd mal nárok na náhradu škody považovať za dôvodný obdobne ako Okresný súd Svidník v rozsudku č. k. 7C/169/2011-71 zo 14. 05. 2012 v obdobnej právnej veci alebo Krajský súd Prešov v rozhodnutí sp. zn. 9Co/60/2011. Princíp právnej istoty ako neoddeliteľná súčasť právneho štátu spočíva v tom, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď. Protichodné závery v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu účelu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie. Navrhol zmeniť rozsudok okresného súdu v napadnutej časti a uložiť žalovanej zaplatiť sumu 219 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 219 Eur od 23. 07. 2010 a uložiť jej povinnosť nahradiť žalobcovi náhradu trov konania.

Opatrovníčka žalovanej sa k podanému odvolaniu nevyjadřila.

Krajský súd po prejednaní veci bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. rozsudok okresného súdu v napadnutej časti ako vecne správny podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1, 2 O. s. p. odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v

odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Základom pre rozhodnutie okresného súdu v časti, v ktorej žalobu o náhradu škody zamietol, bolo zistenie, že nie je preukázané ukončenie zmluvného vzťahu založeného písomnou Zmluvou o pripojení č. A4923226 zo 04. 03. 2010 skôr, než uplynula zmluvná viazanosť žalovanej, pretože žalobca nepreukázal, že by zmluvný vzťah so žalovanou pre porušenie jej zmluvného záväzku ukončil spôsobom zodpovedajúcim zákonu § 40 ods. 2 Občianskeho zákonníka a v súlade so zmluvnými dojednaniami vyplývajúcimi zo Všeobecných podmienok poskytovania verejných elektronických komunikačných služieb, ktoré boli súčasťou zmluvy. Žalobca sa v odvolaní k týmto skutkovým záverom okresného súdu nevyjadruje a nepreukazuje opak. Pôvodne si žalobca uplatňoval nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty s odôvodnením, že tento nárok mu vznikol z dôvodu, že žalovaná nevyužívala služby žalobcu v dohodnutom čase 24 mesiacov od uzavretia zmluvy. Podaním doručeným Okresnému súdu Revúca 18. 01. 2013 žalobca uviedol, že v snahe predísť procesnej neistote pri posudzovaní jeho nároku z titulu zmluvnej pokuty ako paušalizovanej náhrady škody z dôvodu, že ustanovenie Dodatku, v ktorom je dohodnutá výška zmluvnej pokuty za mobilný telefón, bolo v konaní vedenom na Krajskom súde v Prešove pod sp. zn. 6Co/91/2011 označené ako neprijateľná zmluvná podmienka, ktorej používania sa musí podľa § 53a Občianskeho zákonníka dodávateľ zdržať, žiada pripustiť zmenu návrhu a žalobca sa naďalej domáha náhrady škody voči žalovanej vo výške 219 Eur, ktorá predstavuje rozdiel medzi predajnou cenou mobilného telefónu a jeho akciovou cenou. Škoda vznikla žalobcovi tým, že žalovaná získala mobilný telefón za zvýhodnenú cenu oproti cene trhovej, podpisom Dodatku sa zaviazala používať služby a platiť za ne po dobu viazanosti a porušila tento svoj základný záväzok zotrvať v zmluvnom vzťahu počas dohodnutej doby (tzv. doby viazanosti) a platiť riadne a včas cenu za poskytnuté služby. Žalovaná si mala byť vedomá, že v prípade nedodržania zmluvnej viazanosti vznikne žalobcovi škoda v rozsahu zľavy z ceny telefónu. Z uvedeného je zjavné, že žalobca počas prvostupňového konania viazal vznik nároku na zmluvnú pokutu a následne po zmene žaloby vznik nároku na náhradu škody na porušenie záväzku žalovanej zotrvať v zmluvnom vzťahu so žalobcom po dobu 24 mesiacov od uzavretia zmluvy. Vychádzajúc zo skutkových tvrdení žalobcu v návrhu nie je možné vytknúť okresnému súdu, že pri posudzovaní dôvodnosti návrhu na zaplatenie zmluvnej pokuty a následne na náhradu škody skúmal, či je preukázané nezotrvanie žalovanej v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu a či žalobca písomne ukončil zmluvný vzťah so žalovanou. Odvolací súd sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozhodnutím okresného súdu v napadnutej časti aj dôvodmi napadnutého rozhodnutia, konštatuje ich správnosť a na zdôraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu ešte doplňuje, že žalobe o náhradu škody by nebolo možné vyhovieť ani keby za porušenie právnej povinnosti žalovanej považoval súd nezaplatenie ceny služieb a nezaoberal by sa otázkou, či a akým spôsobom zanikol medzi účastníkmi zmluvný vzťah. Bráni tomu ustanovenie § 545 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednania účastníkov o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné. Veriteľ je oprávnený domáhať sa náhrady škody presahujúcej zmluvnú pokutu, len keď je to medzi účastníkmi dohodnuté.

Zmluvná pokuta je dohoda účastníkov o určenom plnení pre prípad porušenia zabezpečenej povinnosti, na ktoré vzniká oprávnenému subjektu nárok od toho, kto zabezpečenú povinnosť porušil. Zmluvná pokuta plní zabezpečovaciu funkciu a jej význam spočíva v tom, že núti toho, kto sa zaviazal splniť zabezpečenú povinnosť, aby ju skutočne splnil. Zmluvná pokuta plní aj reparačnú a sankčnú funkciu. Dohoda o zmluvnej pokute má povahu dohody o paušalizovanej náhrade škody, pri ktorej veriteľ nemusí preukazovať, či mu škoda vznikla, ani to, že vznikla a v akej výške. Povinnosť zaplatiť zmluvnú pokutu vzniká aj vtedy, keď oprávnenému účastníkovi nevznikla porušením zabezpečenej povinnosti zmluvnou pokutou škoda. Ustanovuje tak § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Účastníci si môžu podľa dispozitívneho ustanovenia § 545 ods. 2 Občianskeho zákonníka dojednať vzťah zmluvnej pokuty a náhrady škody. Účastníci tak urobili v bode 2.5 Dodatku k Zmluve o pripojení č. A4923226 takto: „Právo na zmluvnú pokutu podľa tohto bodu vznikne Podniku samotným porušením povinností Účastníka a to v okamihu porušenia povinností Účastníkom, pričom toto právo nie je podmienené vykonaním žiadneho úkonu zo strany Podniku (napr. odstúpením od Zmluvy alebo prerušením či obmedzením poskytovania Služieb v prípade porušenia povinností podľa bodu 2.3 písm. c) tohto článku). Účastník je zároveň povinný uhradiť Podniku náhradu škody, ktorej výška presahuje výšku dohodnutej zmluvnej pokuty.“

Podľa § 545 ods. 2 Občianskeho zákonníka veriteľ nie je oprávnený požadovať náhradu škody spôsobenej porušením povinnosti, na ktorú sa vzťahuje zmluvná pokuta, ak z dojednaní účastníkov o zmluvnej pokute nevyplýva niečo iné. Veriteľ je oprávnený domáhať sa náhrady škody presahujúcej zmluvnú pokutu, len keď je to medzi účastníkmi dohodnuté.

Navrhovateľ odvodzoval nárok na zmluvnú pokutu aj na náhradu škody od porušenia tej istej povinnosti - nezotrvanie žalovanej v zmluvnom vzťahu po dohodnutú dobu a neplatenie za ceny služieb. Ak porušením zabezpečenej povinnosti dôjde súčasne k vzniku škody, na jej náhradu popri zmluvnej pokute nemá veriteľ vo všeobecnosti nárok. Z dojednaní účastníkov v Dodatku k Zmluve o pripojení vyplýva, že žalobcovi by mohol vzniknúť nárok na náhradu škody popri zmluvnej pokute (kumulatívna zmluvná pokuta), len ak by škoda prevyšovala dohodnutú zmluvnú pokutu (započítateľná zmluvná pokuta). Zmluvná pokuta bola v bode 2.5 Dodatku k Zmluve o pripojení dohodnutá sumou 300 Eur. V zmenenom návrhu žalobca tvrdí, že škoda mu vznikla v rozsahu 219 Eur, teda nižšej než bola výška dohodnutej zmluvnej pokuty. Ak škoda, ktorá mala porušením zmluvnej povinnosti žalovanej žalobcovi vzniknúť, nepresahuje výšku dojednanej zmluvnej pokuty, nevznikol žalobcovi nárok popri zmluvnej pokute na náhradu škody. Žalobca sa sám rozhodol neuplatňovať si zmluvnú pokutu z dôvodu vyplývajúceho z § 53a Občianskeho zákonníka po zistení, že Krajský súd Prešov zmluvnú podmienku o povinnosti účastníka zaplatiť zmluvnú pokutu za porušenie uvedených povinností v Dodatku vyhlásil za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Rozhodnutie okresného súdu je podľa názoru odvolacieho súdu vecne správne vo veci samej, aj vo výroku o trovách konania. Neprieči sa rozhodnutiu Krajského súdu Prešov sp. zn. 9Co/60/2011, pretože okresný súd vec posúdil podľa ustanovení Občianskeho zákonníka o náhrade škody, iba žalobu v tejto časti nepovažoval za dôvodnú. Vec vedenú na Okresnom súde Svidník pod sp. zn. 7C/169/2011 nie je možné považovať za identickú. V dôvodoch rozhodnutia Okresný súd Svidník uvádza, že žalobca v zmysle článku 4 Všeobecných podmienok ukončil platnosť zmluvy a vôbec v dôvodoch rozhodnutia nerieši, ako si účastníci dohodli vzťah zmluvnej pokuty a náhrady škody. Z tohto dôvodu odvolaniu žalobcu nevyhovelo a rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

Náhrada trov odvolacieho konania žalovanej napriek úspechu v odvolacom konaní podľa § 142 ods. 1 O. s. p. prisúdená nebola z dôvodu, že návrh na ich priznanie podľa § 151 ods. 1 O. s. p. nepodala.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.